

Revisorerna

Till
Kommunstyrelsen

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning av Hällefors kommuns näringslivsarbete

Revisorerna i Hällefors kommun har granskat kommunens näringslivsarbete.

Vid granskningen har vi biträttas av KPMG. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Vi bedömer sammantaget att de styrande dokumenten finns på plats, det finns ett aktivt näringslivsarbete som också är förankrat med det lokala näringslivet i Hällefors. Alla de viktiga aktörerna internt i kommunen är med i diskussioner kring näringslivsarbetet via samverkansgruppen. Både tjänstepersoner och politiker framhåller ett bra näringslivsarbete och ett gott näringslivsklimat som en nödvändig faktor för att Hällefors ska frodas. Den sammanfattande bedömningen blir därför att det bedrivs ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors kommun.

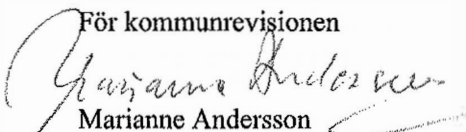
För att ytterligare stärka kommunens näringslivsarbetet och lämnar vi följande rekommendationer som till viss del är generella men som också delvis fångas upp i Hällefors egen analys som också kan ses som nyckelfaktorer för att lyckas.

Vi rekommenderar kommunstyrelsen:

1. Att fortsätta arbetet med att ta fram strategier och handlingsprogram i mycket nära samverkan och dialog med det lokala näringslivet.
2. Att vara lyhörda kring de frågor som det lokala näringslivet lyfter oavsett om de handlar om den kommunala servicen, insatser som krävs rörande ett fint och fräscht Hällefors, trygghetsfrågor eller något annat. Näringslivet är inte en isolerad grupp i Hällefors och det som är bra för Hälleforsbon generellt är oftast också till godo för näringslivet.
3. Att fortsätta arbetet med att tillskapa ett tillgängligt stöd, effektiv handläggning och möjligheter till goda råd när det gäller frågor kring myndighetsutövning och upphandling.
4. Att ständigt ta med näringslivsperspektivet i kommunal beslutsfattning, speciellt när det gäller frågor om drift i egen regi, valfrihetsreformer, hantering av den kommunala kompetensen och när kommunen verkar i gränslandet till den konkurrensutsatta marknaden.

Senast den 28 februari 2023 önskar revisorerna att kommunstyrelsen yttrar sig över bifogad revisionsrapport. Yttrandet skickas till Karin Helin Lindkvist, KPMG,
e:post: karin.helin-lindkvist@kpmg.se.

För kommunrevisionen

Marianne Andersson
Ordförande

Granskning av Hällefors kommuns näringslivsarbete

Rapportutkast

Hällefors kommun

KPMG AB

2022-12-06

Antal sidor 13

Hällefors kommun
Granskning av Hällefors kommuns näringslivsarbete

2022-12-06

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Bakgrund	3
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	3
4	Revisionskriterier och ansvarig nämnd	4
5	Metod	4
6	Resultat	4
6.1	Organisation	4
6.2	Styrande dokument	5
6.3	Genomförande och uppföljning av näringslivsarbetet	9
7	Slutsats och rekommendationer	12

1 Sammanfattning

KPMG har av Hällefors kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

Näringslivsklimat, näringslivsarbete och resultatet av detta är ofta en utmaning för mindre kommuner utanför storstadsområdena. Vi bedömer sammantaget att de styrande dokumenten finns på plats, det finns ett aktivt näringslivsarbete, som också är förankrat med det lokala näringslivet i Hällefors. Alla de viktiga aktörerna internt i kommunen är med i diskussioner kring näringslivsarbetet via samverkansgruppen. Både tjänstepersoner och politiker framhåller ett bra näringslivsarbete och ett gott näringslivsklimat som en nödvändig faktor för att Hällefors ska frodas. Den sammanfattande bedömningen blir därför att det bedrivs ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors.

Även om vårt intryck är att det sker ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors och att svaren på revisionsfrågorna är positiva, är detta ändå inte en garanti för att arbetet räcker för att uppnå en positiv klättring på rankingen. Detta arbete kan dock betraktas som grundläggande för att kommunen ska kunna anses bedriva ett gott näringslivsarbete. Orsaken till vad som kan ses som en reservation kring detta är flera. För det första jämförs kommunen i rankingen med andra kommuner. Det vill säga att även om kommunen gör ett bra arbete, så kanske andra kommuner gör ett bättre. För det andra så finns det som vi anser metodproblematik i de urval och frågor som görs och som till viss del ligger till grund för rankingen.

Det finns några rekommendationer som till viss del är generella men som också delvis fångas upp i Hällefors egen analys som också kan ses som nyckelfaktorer för att lyckas. Dessa blir också våra rekommendationer:

Vi rekommenderar kommunstyrelsen:

1. Att fortsätta arbetet med att ta fram strategier och handlingsprogram i mycket nära samverkan och dialog med det lokala näringslivet.
2. Att vara lyhörda kring de frågor som det lokala näringslivet lyfter oavsett om de handlar om den kommunala servicen, insatser som krävs rörande ett fint och fräscht Hällefors, trygghetsfrågor eller något annat. Näringslivet är inte en isolerad grupp i Hällefors och det som är bra för Hälleforsbon generellt är oftast också till godo för näringslivet.
3. Att fortsätta arbetet med att tillskapa ett tillgängligt stöd, effektiv handläggning och möjligheter till goda råd när det gäller frågor kring myndighetsutövning och upphandling.
4. Att ständigt ta med näringslivsperspektivet i kommunal beslutsfattning, speciellt när det gäller frågor om drift i egen regi, valfrihetsreformer, hantering av den kommunala kompetensen och när kommunen verkar i gränslandet till den konkurrensutsatta marknaden.

2 Bakgrund

KPMG har av Hällefors kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2022.

I Svenskt Näringslivs rankning gällande företagsklimat hamnar Hällefors på plats 288 (2021) av Sveriges 290 kommuner (<https://foretagsklimat.se/rankning>). År 2018 låg Hällefors på plats 134 vilket innebär ett fall i rankning på 154 platser. Vidare görs även ett sammanfattande omdöme kring företagsklimatet i kommunen där 1 är dåligt och 6 är utmärkt, 4 eller högre anses vara bra. Hällefors kommun fick betyget 2,88 år 2021 vilket är en minskning i jämförelse med 2018 då betyget låg på 3.62.

Näringslivsfrågor är en viktig och strategisk del i kommunens verksamhet för att främja det befintliga näringslivet och även skapa förutsättningar för etableringar av nya företag. Kommunens roll i näringslivsutvecklingen har därför en stor betydelse för att skapa en god tillvaro för kommunens invånare. Ett dynamiskt och växande näringsliv präglas av ett inflöde av nya företag och förnyelse inom det befintliga näringslivet. Kommunpolitiker kan påverka och ta beslut som bygger och stärker företagandet.

Revisorerna bedömer risken att kommunens näringslivsarbete inte styrs och följs upp på ett ändamålsenligt sätt för att attrahera och behålla verksamheter i kommunen. Med anledning av ovanstående drar kommunens revisorer slutsatsen i sin riskanalys, att kommunens näringslivsarbete behöver granskas.

Mot ovanstående bakgrund har revisorerna därför i sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att kommunens näringslivsverksamhet bör granskas.

3 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningens syftar till att bedöma om det finns ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors kommun som bidrar till att attrahera och behålla verksamheter i kommunen.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Finns det en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete, t.ex. mellan kommunstyrelsen, arbetsutskott och övriga delar i organisationen som hanterar näringslivsfrågor?
- Finns det en tydlig strategi för hur näringslivsarbetet ska bedrivas, vilka insatser som ska genomföras och de ska marknadsföras?
- Finns det en formaliserad samverkan inom kommunen och med externa aktörer för att säker ställa att inriktningen på arbetet främjar etablering och bibehållande av företag?
- Genomförs analyser avseende kommunens rankning och har konkreta åtgärder beslutats och vidtagits med anledning av detta?
- Är uppföljning av näringslivsbefrämjande insatser ändamålsenliga?

- Gör kommunen några egna undersökningar utöver de som Svenskt näringsliv och SKR gör i avseende näringslivsklimat?
- Vilka slutsatser dras av uppföljningar?

Granskningen avser det arbetet som bedrivs inom ramen för kommunstyrelsens ansvar.

4 Revisionskriterier och ansvarig nämnd

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 6 §
- Kommunstyrelsens reglemente
- Tillämpbara interna regelverk, policyer och beslut

Granskningen avser kommunstyrelsen.

5 Metod

Granskningen har genomförts med hjälp av dokumentstudier och intervjuer/avstämningar med berörda tjänstepersoner och politiker.

6 Resultat

6.1 Organisation

Av intervjuer och styrdokument¹ framgår att kommunstyrelsen har i uppdrag av kommunfullmäktige att bedriva ett arbete som ska förbättra näringslivsklimatet och samtidigt ge goda förutsättningar till befintliga och växande företag samt nyetableringar. Kommunstyrelsen har i sin tur givit kommunchef ansvar att förverkliga näringslivsarbetet på förvaltningsnivå. Detta innebär att kommunchef ansvarar gentemot kommunstyrelsen kring att intentionerna i näringslivsstrategin följs i förvaltningens arbete och att arbetet återrapporteras till kommunstyrelsen.

Placerad under kommunchef finns en näringslivschef som dels ska säkerställa att näringslivsarbetet förverkligas, ett av uppdragen är att ta fram en näringslivsstrategi för beslut. Näringslivschefen ansvarar även bland annat för att göra företagsbesök, upprätta/bibehålla företagskontakt och anordna företagsfrukost.

Näringslivsarbetet är ett tvärsektorieellt arbete som inkluderar de flesta av kommunens verksamheter. Både skolan, teknisk service och myndighetsutövning är faktorer som påverkar ett upplevt näringslivsklimat. I många kommuner är särskilt myndighetsutövningen en betydande faktor för hur näringslivsklimatet uppfattas. I Hällefors kommun ansvarar den gemensamma Samhällsbyggnadsnämnden

¹ Näringslivsstrategi för Hällefors kommun 2020–2022

Bergslagen ansvarar för myndighetsutövningen inom miljö- och byggområdet. Hällefors, Lindesberg, Ljusnarsberg och Nora kommun ingår i den gemensamma nämnden. Nämndens förvaltning, Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen ansvarar dels för handläggning av bygglov, dels för framtagande av detaljplaner. Intervjuade anger att samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen har en viktig roll i näringslivsarbetet då det hanterar ärenden (exempelvis handläggning av bygglov) som berör företagare i Hällefors kommun. Därav innehar Samhällsbyggnadsförvaltningen Bergslagen (SBB) första linjens kontakt med företagare. För att uppnå ett gott näringslivsklimat är det viktigt att även SBB arbetar aktivt med bemötande gentemot företagare.

6.2 Styrande dokument

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av näringslivsstrategin som ligger till grund för kommunens arbete med näringslivsarbetet. Kommunfullmäktige har utformat ett långsiktigt mål – *att förbättra näringslivsklimatet genom att skapa goda förutsättningar för att befintliga, växande och nyetablerade företag kan frodas i kommunen*. Kommunfullmäktige har som vision att skapa förutsättningar för tillväxt i näringslivet med en kultur som omfamnar kreativitet och stolthet.

Vidare har kommunstyrelsen fått i uppdrag att ta fram en näringslivsstrategi som omfattar aktiviteter och mål. Kommunstyrelsen har i sin tur tagit fram en näringslivsstrategi, som är ett kommunövergripande dokument och avser samtliga verksamheter i kommunen och därtill kommunala bolag. För att kommunen ska uppnå dess långsiktiga mål omfattas följande perspektiv i näringslivsstrategin:

Samverkan och dialog med företagen

- Mötesplatser
- Samverkansorganisationer

Entreprenörskap

- Barn och ungdomars engagemang
- Tillväxt i befintliga företag
- Nyföretagande

Bilden av Hällefors kommun

- Våra invånare våra värdefullaste ambassadörer
- Eldsjälar, entreprenörer och ideella krafter
- Upplevelsen av platsen

6.2.1 Målstyrning

Av näringslivsstrategin framgår kommunfullmäktige verksamhetsmässiga inriktningsmål för 2019–2022. Målen redogörs nedan:

1. Kommunen har en öppen och levande dialog med medborgarna som skapar delaktighet i den lokala demokratin.
2. Kommunen har en väl fungerande välfärd som svarar upp mot invånarnas behov.
3. I kommunen finns förutsättningar för befintliga och växande företag samt nyetableringar.
4. Kommunen investerar för en stark och hållbar framtid.

6.2.2 Målområden och aktiviteter för näringslivsarbetet i Hällefors kommun

Kommunen arbetar mot fyra målområden med aktiviteter kopplad till resp. målområde, för att uppnå det långsiktiga målet – *ett förbättrat näringslivsklimat som erbjuder företagare och entreprenörer goda förutsättningar*. Dessa mål anges i handlingsplanen för 2021/2022.

Stärkt attraktionskraft och platsvarumärke

Kommunen har som mål att utöka sina marknadsföringsinsatser för att nå ut till en större massa. Utbudet av aktiviteter och service ska utvecklas och ske i samverkan med företagare och entreprenörer.

Vidare eftersträvar kommunen att upprätthålla en hög kvalitet i kommunala kärnverksamheter såsom skola, vård- och omsorg. Samtidigt ska kommunen bidra till ett rikt förenings- och kulturliv. Därtill ska kommunen utveckla fyra möjliggörande roller inom turism – dragare, servicegivare, främjare och myndighet.

Aktiviteter

- PR kampanj 'Flytta till Hällefors'
- Uppdatera och aktualisera näringslivssidorna på webbsidan regelbundet
- Näringslivsrådet ska utvecklas vidare
- Kommunen ansvarar för att sammankalla företagsfrukostar 4 ggr/år, och kvällsmöten med mat och aktuell information 2-3ggr per år.
- Starta en arbetsgrupp för handel och aktiviteter.
- Kommunicera framsteg och framåtanda inom kommunen på diverse plattformar. Därtill ska kommunen skicka ut välkomstpaket till nyinflyttade och studenter i samverkan med företagsföreningen.

Förbättrad företagservice och myndighetsutövning

Hällefors kommun ska erbjuda god service till företag som bygger på gott bemötande, god tillgänglighet samt en effektiv och rättssäker handläggning. Kommunens tjänstepersoner ska eftersträva att överträffa företagets förväntningar på servicenivå och värdskap.

Vidare ska kommunen uppnå en förbättrad tillgänglighet utifrån företagens behov genom att exempelvis erbjuda tillgång till digitaliserade tjänster. Kommunen ska även genom samverkan med andra aktörer möjliggöra rådgivning och annat som efterfrågas av företagare och entreprenörer. Därtill ska kommunen verka för att utveckla kommunikationen och informationsutbyte mellan kommun och näringsliv.

Aktiviteter

- Utbildning med handläggare om bemötande och värdskap
- Digitala tjänster (SBB, STAB)
- SBB anställer en kommunikatör 2020
- LOTS – funktion – marknadsföra och informera
- Kommunen ska föra en dialog med företagen för att utveckla och förbättra deras upplevelse vid tillståndsärendet.

Säker och hållbar kompetens- och arbetskraftsförsörjning

Kommunen ska tillsammans med näringslivet ansvara för att öka barn och ungas kunskap om entreprenörskap och arbetsliv. Målet är att barn och ungdomar ska ha en god kännedom om det lokala näringslivet samt erhålla god kunskap om yrkesmöjligheterna i kommunen. Kommunen ansvarar för att arrangera aktiviteter som studiebesök, praktik, arbetskraftsmarknadskunskap med mera för att uppnå hållbar kompetens.

Det framgår vidare att kommunen ska ha en nyckelroll i arbetet att främja kompetensförsörjning av det lokala behovet genom utbildning. Temat näringsliv ska innefattas i utbildningen, för att forma framtidens önskade medarbetare samt öka attraktionskraften för utbildningarna. Vidare betraktas samverkan med Örebro och Karlstads Universitet som en viktig faktor för hållbar kompetens- och arbetskraftsförsörjning. Kommunen ska tillsammans med näringslivet verka för utbildningsinsatser och utökandet av praktikplatser för studenter.

Aktiviteter

- Yrkesmässa 2022
- Studiebesök och praktikplatser
- UF
- Arbetsmarknadskunskap i skolan (Handelskammaren)
- Nyföretagarcentrum
- Kommunera ovanstående aktiviteter

Ett gott näringsliv- och tillväxtfrämjande arbete

Hällefors kommun ska bidra till att möjliggöra och utveckla kulturella och kreativa näringar. Kommunen och dess bolag ska ställa krav på att formulering av upphandlingsunderlagen är lättbegripligt och relevant. Detta för att attrahera och tillgängliggöra upphandlingen för mindre- och lokala leverantörer.

Hällefors kommun ska även underlätta för företagare att expandera eller etablera sig genom att se till att det finns detaljplan för attraktiv mark. Därtill ska kommunen se till att informera och marknadsföra mark och lokaler för företagande. Kommunen ska även möjliggöra för etablering vid attraktiva lägen nära sjön, för att locka såväl bofasta som fritidsboende.

Aktiviteter

- Upphandling – utbildning och bättre information
- Marknadsför mark, lokaler och gratis annonsering pga. kommunavtal
- Företagsbesök/dialog och därtill att kommunstyrelsen deltar på företagsbesök
- Utskick av nyhetsbrev till företag och politiker ca 10ggr/år
- Stärka samverkan med företag och erbjuda tematräffar och informationsmöten.

Löpande Insikt 2021 – Uppföljning av kommunens service (NKI)

Inom ramen för denna granskning har vi även tagit del av dokumentet '*Löpande Insikt 2021 – Uppföljning av kommunens service (NKI)*'. Undersökningen genomfördes av Origo Group som följer upp kommunens service i termer av kundupplevd kvalitet. Urvalet utgörs av privata företag och övriga som har haft ett myndighetsärende på kommunen under 2021. Vidare används NKI som är ett sammanfattat mått på hur nöjda kunderna/företagarna är totalt sett. NKI redovisas 0–100, där 100 är högsta betyget.

Av dokumentet framgår att NKI för Hällefors kommun uppgår till 71 och får högst omdöme avseende bemötande. Sett till myndighetsområden ges livsmedel (85) högst betyg och bygg (39) ges lägst betyg.

6.2.2.1 Intervjuer och övriga iakttagelser

Av intervjuer framkommer att det finns ett aktivt näringslivsråd i Hällefors. Rådet består av bland annat näringslivschef, kommunchef, ordförande för företagsföreningen Hällefors med flera. Näringslivsrådet upprättades år 2015 där representanter från näringslivet och kommunen tillsammans arbetar för att främja näringslivet i Hällefors kommun. Kommunstyrelseordförande innehar ordförande posten i rådet och därtill är oppositionsrådet delaktiga i rådet. Rådet har gemensamt identifierat utvecklingsområde kring näringslivsarbetet som i sin tur har resulterat i en handlingsplan, som ligger till grund för näringslivsstrategin.

Näringslivsarbetet tar avstamp från ovan nämnda näringslivsstrategi som har arbetats fram av representanter från kommunen och näringslivet. Strategin bygger delvis på diskussioner i näringslivsrådet där kommunen har försökt att fånga företagarnas synpunkter. Därtill genomförs externt utförda undersökningar av kommunens service och bemötande (Insikt). Kommunstyrelsen har även brutit ner svaren från Svenskt Näringsliv för att analysera dessa och förbättra kommunens ranking.

6.2.3 Bedömning

Vi bedömer att de styrande dokumenten på området visar på en god ambitionsnivå när det gäller näringslivsarbetet. Det finns en röd tråd i dokumentationen från de övergripande målen till handlingsplanen (även kallad actionplan) och de aktiviteter som ska genomföras inom ramen för denna. Vi bedömer att kommunen har utifrån näringslivsstrategin utformat ett ändamålsenligt arbetssätt med tydlig styrning och ansvarsfördelning, i mån det är möjligt på ett område som skär tvärs igenom allt arbete som genomförs i kommunen och tillsammans med de samarbetsparter som finns. Samtliga involverade aktörer framstår vara införstådda i dess roller kring näringslivsarbetet. Vi ser det som positivt att näringsidkarna själva har beretts möjligheter att påverka strategin och handlingsplanen, både när denna togs fram, men också kring justeringen i handlingsplanen som skedde när pandemins värsta period var över och mycket av arbetet kunde återstartas.

Handlingsplanen behöver förnyas då den sträcker sig till år 2022. Enligt intervjuade så har en ny strategi arbetats fram, men den har inte antagits av kommunfullmäktige.

6.3 Genomförande och uppföljning av näringslivsarbetet

6.3.1 Genomförande av näringslivsarbetet

Kommunstyrelsen har tagit fram fyra mål för att uppnå det långsiktiga målet med hjälp av näringslivsstrategin. Målen är kommunövergripande och avser samtliga verksamheter i kommunen inklusive kommunala bolag. Målen redogörs nedan:

- Hällefors kommun ska ha ett sammanfattande omdöme om företagsklimatet på minst 4 i Svenskt Näringslivs enkät.
- Hällefors ska senast 2023 ha ett genomsnittligt NKI värde på minst 75 i SKL:s servicemätning av kommunens myndighetsutövning.
- Antalet nyregistrerade företag i Hällefors kommun ska visa en positiv utveckling från 2020–2022 för att jämföra med perioden 2017–2019 och varje ny tre års period och framåt.
- Turismen och besöksnäringen är ett av Hällefors viktiga utvecklingsområden idag och inför framtiden. Ett möjligt mätbart mål för att se hur besöksnäringen

utvecklas när antalet gästnätter inom hotell vandrarhem och stugbyar och campingplatser enligt SCB:s inkvarteringsstatistik.

Dessa mål ska följas upp genom en aktivitets- och handlingsplan som tydligt beskriver hur målen ska uppnås. För att uppnå målen har kommunen tillsammans med Svenskt Näringsliv valt ut fyra fokusområden:

Bättre dialog och information mellan kommunen och näringslivet

Det finns ett behov av att samordna kommunens kommunikation samt att se över kommunikationskanalerna. Därtill finns ett behov uppdatera och aktualisera näringslivssidorna på kommunens hemsida. Det finns även ett behov av att ta fram en kommunikationsplan med rutiner osv.

Kortare handläggningstider

Det finns ett behov av att korta ner handläggningstiderna och att kommunen bistår företagen med rätt assistans för att ärendet det skickar in är komplett när kommunen handlägger det.

Bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare

- Företagsbesök av kommunstyrelseordförande och företrädare från oppositionsrådet. Därtill ska det ske företagsbesök av politiker från kommunstyrelsen. I skrivande stund har det skett 50 företagsbesök.

Minskad brottslighet och ökad trygghet

- BRÅ
- EST
- Trygghetsfokus på företagarkost

6.3.1.1 Intervjuer och övriga iakttagelser

Vi har även tagit del av ett protokoll som sammanfattar ett dialogmöte om företagsklimatet i Hällefors kommun. Av dokumentet framgår att politiker, kommunala tjänstemän och lokala företagare har deltagit i diskussionerna. Under mötet framkommer att kommunen planerar ett omtag kring näringslivsarbetet – bland annat ta fram en ny näringslivstrategi.

Intervjuade uppger att vissa aktiviteter som togs fram i samband med upprättande av näringslivsstrategin² inte kunde förverkligas fullt ut pga. Covid-19. Därav hölls en företagsfrukost där näringslivsrådet tillsammans med kommunen diskuterade näringslivsarbetet framgent. Utifrån vad som sades och diskuterades i mötet så arbetades en ny näringslivsstrategi fram. Denna näringslivsstrategi avser tidsperioden 2022–2025, och har inte antagits av kommunfullmäktige.

² Näringslivsstrategi för Hällefors kommun 2020–2022

Intervjuade uppger att det finns ett samverkansforum som drivs av kommunchef men består av bland annat samhällsutvecklingschef, ekonomichef och näringslivschef. Därtill finns berörda tjänstepersoner bland annat från samhällsbyggnadsförvaltningen, samhällsbyggnadsförbunden med i forumet. Gruppen träffas ungefär en gång i månaden för att bland annat diskutera frågor som avser planberedskap eller aktiviteter kopplade till näringslivet. Gruppen träffas för att tillsätta insatser/aktiviteter som kan bidra till att förbättra näringslivsarbetet. Därtill har kommunchef och samhällsbyggnadschef kontinuerlig kontakt för att stämma av enskilda processer. Vidare anger intervjuade att det har ett samarbete med Business Region Örebro som stöttar kommunen med bland annat resurser och rådgivning när ett företag vill etablera sig i Hällefors kommun.

Återkommande aktiviteter som sker är att kommunen anordnar företagsfrukostar dels för att uppdatera företagare om vad som händer i kommunen, dels för att fånga företagarnas synpunkter av vad som kan utvecklas kring näringslivsarbetet. Därtill deltar tjänstemän såsom bygglovshandläggare på företagsfrukosten för att möjliggöra för företagare att prata med handläggare vid behov. Representanter från politiken och förvaltningen genomför regelbundet företagsbesök hos kommunens företagare och man deltar även i regionala samverkans forum kring företagande.

6.3.2 Uppföljning av Näringslivsarbetet

Av näringslivsstrategin framkommer att kommunfullmäktige gör (ekonomiska) prioriteringar i sitt årliga mål- och budgetarbete. Kommunstyrelsen har i sin tur resultatmål och indikatorer som har en direkt koppling till kommunfullmäktiges mål för mandatperioden. Genom att sammankoppla näringslivsstrategin med kommunens styrsystem kan arbetet följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Vidare framkommer att kommunchefen ansvarar för att kommunstyrelsen genomför näringslivsstrategin i förvaltningsarbetet och att det sker en återrapportering till kommunfullmäktige.

6.3.2.1 Intervjuer och övriga iakttagelser

Av intervjuer framgår att det görs uppföljning till kommunstyrelsen enligt överenskommelsen i näringslivsstrategin. Därtill följs respektive aktivitet upp kontinuerligt under träffarna som sker i samverkansforumet som drivs av kommunchef.

6.3.3 Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har utvecklat goda samverkans forum både internt och externt. Vi ställer oss positivt till samverkansgruppen som finns internt inom kommunen som består av kommunchef och andra tjänstemän. Detta möjliggör för involverade personer att följa respektive aktivitet/insats av näringslivsarbetet.

Vidare är det positivt att kommunen samverkar med Business Region Örebro vid behov av rådgivning eller andra insatser. Business Region Örebro har möjlighet att stötta kommunen extra om ett företag skulle etablera sig i Hällefors kommun. Detta bidrar i sin tur till att kommunens anseende upphöjs bland företagare, och på sikt kan generera till fler etableringar i Hällefors kommunen.

Det är även positivt att kommunstyrelsen har ett näringslivsråd tillsammans med lokala näringsidkare. Det blir en möjlighet för kommunen att genomföra arbetet tillsammans med näringslivet, och på så sätt få deras stöd i arbetet. Detta kan på sikt förbättra deras plats i svenskt näringslivs ranking.

7 Slutsats och rekommendationer

Näringslivsklimat, näringslivsarbete och resultatet av detta är ofta en utmaning för mindre kommuner utanför storstadsområdena. Vi bedömer sammantaget att de styrande dokumenten finns på plats, det finns ett aktivt näringslivsarbete, som också är förankrat med det lokala näringslivet i Hällefors. Alla de viktiga aktörerna internt i kommunen är med i diskussioner kring näringslivsarbetet via samverkansgruppen. Både tjänstepersoner och politiker framhåller ett bra näringslivsarbete och ett gott näringslivsklimat som en nödvändig faktor för att Hällefors ska frodas. Den sammanfattande bedömningen blir därför att det bedrivs ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors. Bedömer vi var och en av revisionsfrågorna enskilt blir sammanställningen enligt nedan.

Revisionsfråga	Kommentar	Bedömning
Finns det en tydlig organisation och ansvarsfördelning för kommunens näringslivsarbete, t.ex. mellan kommunstyrelsen, arbetsutskott och övriga delar i organisationen som hanterar näringslivsfrågor?	Ja, det finns en tydlig organisation och ansvarsfördelning. Näringslivsfrågorna tenderar dock inte alltid att följa en uppställd struktur. Då dessa frågor tenderar att vara komplexa och kan inte alltid sorteras in i en klassisk organisationsstruktur.	
Finns det en tydlig strategi för hur näringslivsarbetet ska bedrivas, vilka insatser som ska	Ja även om den r bör uppdateras i början av 2023.	

genomföras och de ska marknadsföras		
Finns det en formaliserad samverkan inom kommunen och med externa aktörer för att säker ställa att inriktningen på arbetet främjar etablering och bibehållande av företag?	Ja, både i form av diskussioner med det "egna" näringslivet men även i form av externa kontakter exempelvis med Business Region Örebro	
Genomförs analyser avseende kommunens ranking och har konkreta åtgärder beslutats och vidtagits med anledning av detta?	Ja, analys har skett och handlingsplanen bygger till viss del på denna.	
Är uppföljning av näringslivsfrämjande åtgärder ändamålsenliga?	Ja, återrapportering sker till KS och KF rörande strategin och löpande uppföljning sker i samrådsgruppen	
Gör kommunen några egna undersökningar utöver den Svenskt näringsliv genomför?	Även mätningen Insikt görs som tar sikte på de som har varit i kontakt med kommunal service	
Vilka slutsatser dras av uppföljningarna?	Slutsatserna inarbetas i handlingsplanen för näringslivsarbetet.	

Även om vårt intryck är att det sker ett ändamålsenligt näringslivsarbete i Hällefors och att svaren på revisionsfrågorna är positiva, är detta ändå inte en garanti för att arbetet räcker för att uppnå en positiv klättring på rankingen. Detta arbete kan dock betraktas som grundläggande för att kommunen ska kunna anses bedriva ett gott näringslivsarbete. Orsaken till vad som kan ses som en reservation kring detta är flera. För det första jämförs kommunen i rankingen med andra kommuner. Det vill säga att även om kommunen gör ett bra arbete, så kanske andra kommuner gör ett bättre. För

det andra så finns det som vi anser metodproblematik i de urval och frågor som görs och som till viss del ligger till grund för rankingen.

Det finns några rekommendationer som till viss del är generella men som också delvis fångas upp i Hällefors egen analys som också kan ses som nyckelfaktorer för att lyckas. Dessa blir också våra rekommendationer:

Vi rekommenderar kommunstyrelsen:

5. Att fortsätta arbetet med att ta fram strategier och handlingsprogram i mycket nära samverkan och dialog med det lokala näringslivet.
6. Att vara lyhörda kring de frågor som det lokala näringslivet lyfter oavsett om de handlar om den kommunala servicen, insatser som krävs rörande ett fint och fräscht Hällefors, trygghetsfrågor eller något annat. Näringslivet är inte en isolerad grupp i Hällefors och det som är bra för Hälleforsbon generellt är oftast också till godo för näringslivet.
7. Att fortsätta arbetet med att tillskapa ett tillgängligt stöd, effektiv handläggning och möjligheter till goda råd när det gäller frågor kring myndighetsutövning och upphandling.
8. Att ständigt ta med näringslivsperspektivet i kommunal beslutsfattning, speciellt när det gäller frågor om drift i egen regi, valfrihetsreformer, hantering av den kommunala kompetensen och när kommunen verkar i gränslandet till den konkurrensutsatta marknaden.

2022-12-06

KPMG AB

Per Naarttjärvi

Certifierad kommunal yrkesrevisor

Naod Daniel Habte

Verksamhetsrevisor